

СВОБОДА СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ. РІК ХІV. Ч. 206. Джерзі Сіті, Н. Дж., четвер, 3-го вересня 1936. VOL. XLIV. No. 206. Jersey City, N. J., Thursday, September 3, 1936. THREE CENTS

РУЗВЕЛТ ПЕРЕДБАЧАЄ МІЛЯРДОВИЙ НЕДОБІР

ВАШИНГТОН. — Департамент скарбу предложив президенту Рузвелту бюджетовий звіт, з котрого виходить, що уряд мусить сподіватися зросту недобору в фискальній році 1936-37 на цілий мільярд доларів.

Сама суспільна допомога може коштувати уряд комо 500 мільйонів доларів. Велику рубрику в урядовій бюджеті становлять видатки на бонус для ветеранів, проти ухвалення котрого був президент Рузвелт.

ПРИГОТОВЛЯЮТЬ КОНФЕРЕНЦІЮ ГУБЕРНАТОРІВ З РУЗВЕЛТОМ.

ТОПКА (Канзас). — Губернатор Ландон, кандидат Республіканської Партії на уряд президента Злучених Держав, вибирається на конференцію губернаторів стейтів, діткених посухою, з президентом Рузвелтом у місті Де Мойн.

Губернатор Ландон каже, що він усе був за акцію для охорони проти посухи. Ще в 1934-тім році, каже Охонд, він писав до президента Рузвелта про потребу порозуміння урядів, стейтових і федерального, в справі спільної акції проти посухи.

ЗВ'ЯЗУЮТЬ УРЯДНИКІВ З ЧОРНИМ ЛЕГІОНОМ.

ДІТРОЙТ (Мішіген). — У суді повіту Вейн почалася розправа проти 12 членів Чорного Легіону, обвинувачених за вбивство Чарлза Пула дня 12-го травня 1936-го року.

Рівночасно велика лава присяжних суддів повіту Овкленд видала рапорт зо свого слідства про діяльність Чорного Легіону. В цьому рапорті присяжні судді кажуть, що Чорний Легіон це свого роду „клен“, себто організація пімсти, що поклала собі була за ціль здобути політичну владу, і то, як цього показала би потреба, силою й насильством.

Рапорт подає, що між членами Чорного Легіону були урядовці стейту, законодавці, прокуратори, начальники поліції, скарбники міст, члени поліції й пожежарні дружин. Лава присяжних домагається, щоб усіх цих людей негайно позбавити їх урядової влади.

БОРОТЬБА В РОБІТНИЧИХ ЮНІЯХ ЗА СПОСОБИ ОРГАНІЗАЦІЇ.

НЮ ЙОРК. — Дейвід Дубинський президент юнії жіночих кравців, резигнував зо становища віцепрезидента Американської Федерації Праці, подаючи за причину те, що він не годиться з „упертим становищем“ Федерації Праці проти організування робітників на засади промислів.

Група юній робітників, зайнятих при коксовій вуглю, постановила пристати до акції Джана Луїса за організацію робітників за промислами.

НАКС ОСТЕРІГАЄ РОБІТНИКІВ ПЕРЕД ДИКТАТУРОЮ.

РОКІ ПОЙНТ (Род Айленд). — Френк Накс, кандидат Республіканської Партії на уряд віцепрезидента Злучених Держав, у своїй черговій виборчій промові остерігав робітників перед диктатурою, що на його думку, може розвинути з урядової політики „нового розділу“.

Накс говорив: „Що сталося з італійськими робітниками, як вони помогли встановити диктаторський уряд над усім економічним життям? Що сталося з німецькими робітничими юніями, як вони помогли установити теперішній уряд? Що сталося з російськими робітниками, як вони установили уряд, що мав їм дати весь продукт їх праці? Кожний робітник в Америці повинен читати історію робітництва в Європі“.

КОШТИ НЕДУГ І НЕЩАСЛИВИХ ВИПАДКІВ.

ВАШИНГТОН. — Уряд публічного здоровля обчислює, що Америка видає за рік на оплату недуг і випадків 10 мільярдів доларів.

Уряд публічного здоровля висказує притому погляд, що при відповідних зусиллях громадянства ці кошти можна обнижити до двох мільярдів доларів.

КІНЕЦЬ СТРАЙКУ РЕДАКЦІЙНИХ РОБІТНИКІВ.

МІЛВОКІ. — Страйк редакційного штабу Герстової газети „Вискансин Нюз“ покінчивсь у вівторок.

Зприводу повороту робітників до роботи завідувач газети каже, що заряд газети не зробив страйкарям ніякої уступки, а „Газета Гілда“, чи юнія газетних робітників, каже, що заряд газети признав юнії право говорити за всіх зорганізованих газетярів.

ЗДАЛЕКА ВІД ПОДІЙ В ЕСПАНИ.

З Лондону доносять, що 11 держав погодилися створити „міжнародний комітет“, який управити би відносини до подій в Еспанії. Всі ті держави є за те, щоб не мішатись у внутрішню еспанську гомо-жанську війну. Тими державами є: Велика Британія, Франція, Італія, Норвегія, Албанія, Австрія, Польща, Болгарія, Бельгія, Туреччина і Латвія.

ПІД РЕВЕРЕНДОМ НОСИВ МОДНУ МАРИНАРКУ.

До одного монастиря у Варшаві зголосився якийсь чоловік у реверенді й представився, що є братом закону йосифитів. Він просив, щоб його переночували в монастирі кілька днів. Поведінка братчика видалася підозрілою законникам. Звернулися до поліції, а ця ствердила, що „брат йосифит“ носив під реверендою модне світське вбрання. Виявилось, що це якийсь Фольгман з Влоцлавка, член нелегального законного збору в Холмі Любельському. Фольгман обікрав одного зі своїх настоятелів і втік до Варшави. Його арештували.

НА ЗРАЗОК АМЕРИКАНСЬКИХ ГЕНСТЕРІВ.

У Варшаві в домі при вул. Медовій 7. на Ю. Арквіну, інкасентку фабрики чоколяди, яка йшла сходами до канцелярії Гостинського викупили вексель, напав якийсь чоловік, ударив її в голову й скопив за горло, щоб задушити. Нападена звела борню з напасником, але вкінці впала безсильно на землю. Напасник вирвав її течку з 2,300 злотими і втік.

НОВИЙ „КОСЦЮЛЕК“.

У Комарниках коло Турки над Стриєм посвятили вугольний камінь під будову римокатолицького костела.

ОРИГІНАЛЬНИЙ „ФІЛЯТЕЛІСТ“.

В Калуші арештували Гершка Розенфельда за те, що наразив на школу державний скарб. На листах, що писав їх за мордон, Розенфельд натирив значки милом, щоб їх не чіпалася поштова печатка. Ці значки казав собі присилати назад і вживав їх удруге.

ГРІМ ЗАПАЛІВ НАФТОВИЙ ШИБ.

У Биткові вдарив грим у нафтовий шиб фірми „Полянка“. Шиб згорів за кільмацять хвилин.

СМЕРТЬ ПІД ЗВАЛИЩАМИ ДОМУ.

На одній з головних вулиць Будапешту, недалеко східної стації завалився 4-поверховий старий будинок. В хвилині катастрофи у всіх помешканнях були люди, а в крамницях того дому було багато клієнтів. Під звалищами дому знайшли смерть кількадесят осіб. Досі добули тільки 4 трупи, зтого 3 жінки, і 10 раних. Руїни дому впали на вулицю, де добувалися люди, які проходили валились. Одно авто, яке стояло перед домом, також присипане.

ЛІТНИЧИЙ ВИПАДОК.

Поручник Джан Бишоп, старий летун і інструктор летництва при поліції повіту Насав, упав зо своїм літаком, на котрім він виїхав з двома товаришами у понеділок зполудня подивитись на пожеар одного дому в Гемпстед, Лонг Айленд. Всі три згинули на місці.

ЗАРІВКИ ПОЛІЦАЯ.

Ніюорська поліція викупила зо служби одного поліцає, що за 8 літ зложив собі в банку 74,500 доларів. До 1934-го року цей поліцай побирав річної платні \$2,810, а від того часу по \$3,200.

НЕРОЗУМНА ЛЮБОВНА РОЗВ'ЯЗКА.

Під Пабяницями (лодзьке воєводство) знайшли два тіла, що лежали біля себе. Це були тіла чоловіка і жінки. Жінка ще жила. Їй відвели до лічниці. По провірці лічницьких останків мужчини виявилось, що це Лука Яжицький. Ранена 34-літня Ю. Бадзінська, мужатка, мати двоє дітей. Стверджено, що Яжицький стрілив тричі до Бадзінської, а потім відібрав собі життя. Причиною вбивства й самогубства були родинно-любовні справи між жертвами.

СТРАХІТЛИВИЙ СПОМІН.

В Советах роблять поминки з приводу 10-ліття смерті червоного ката, найбільшого чекіста Фелікса Дзержинського. Большевицькі часописи містять статті, повні похвал, і зазначають, що Дзержинський працював для оборони гуманізму і людських вольностей перед „експлоататорами і драпіжниками“. „Правда“ пише, що колиб жав Дзержинський, то показав би, які великі сили були в ньому, бо турбота про людину — це не фраза ані накликування до доброти, але це заклик до великої праці, великих плянів і великих чинів. Одно можемо на це сказати: добре, що Дзержинський не живе і шкода, що до нього не приклали зараз у першому році тих гуманних засад, яких він уживав: себто не поставили його „под стеньку“.

„НА ТЕЙ ЗЕМІ БЕНДЗЕМИ ЖИЦЬ І ЖИДУМ БЕНДЗЕМИ БІЦЬ“

Таким рефреною кінчилася пісня, що її співали діти якісь польської пів-кольоної в Брюховичах у часі, коли під проводом своїх учительок проходилися по парку. Жиди жалуються в своїй пресі на таке „виховання“.

МІЖ НЕБОМ І ЗЕМЛЕЮ.

Чотирьох туристів засипала в Альпах лавина. Відділ, що його вислали на рятуюнок, знайшов їх під вершком Аїгер. Вони зависли на лавині і тільки один з них дає знаки життя. Покинув відділ не міг дістатись ближче, щоб рятувати нещасні жертви туристики.

СКАЖЕНИЙ КІТ.

У Горбодку під Гродною (Віленщина) снажений кіт покусав трьох хлопців. Кота вбили, а хлопців лікують у лічниці.

СПОНІЙ ПРИ ДОНОМОЗІ СИЛІ.

Нацистичний міністер пропаганди, д-р Гебельс, що гостить тепер в Італії, заявив, що Німеччина й Італія змагають до тих самих ідеалів. Обидві країни хочуть миру, але є цього переконання, що найкращою запорукою миру є — сила.

ТРАГІЧНИЙ КІНЕЦЬ ПОДРОЖІ „ЗАЙЦЕМ“.

На залізничній стації Бидгощ-Всхуд завважили чоловіка, що ховався перед контролею. Він скривався на даху вагону. Підчас переїзду під мостом вдарив головою об залізне поруччя і згинув як-стий. Виявилось, що трагічно померлим є 18-літній безробітний П. Янковський з Бидгощі.

ГОСТРА КАРА ЗА ОКАЛЧЕННЯ НАРЕЧЕНОГО.

Окружний суд у Люблині засудив О. Гембажеску на 8 літ в'язниці з позбавленням громадянських прав на 10 літ за те, що вона спричинила сліпоту свого бушого нареченого Я. Мацеги, літ 22. Цим робом Гембажеска хотіла пімститися на Мацезі за те, що він покинув був її.

З ЛЮБОВИ — ДОЛОТОМ У СЕРЦЕ.

У Трибухівцях під Бучачем убив Гриць Дячишин Анну Невестюк. Він пробив її кілька разів ткацьким долотом. Тяжко ранену Невестюківну перевезли до шпиталю, де вона в мукх померла. Вбивник сам зголосився на поліцію.

БАГАТОНАДІЙНІ.

Чотири варшавські хлопці у віці 10 до 14 літ заманили до пивниці кільккалітню дівчинку та знасидували її.

ЗАТРОБНЕ МОРОЗИВО.

В Японії, в місцевості Осака, захворіли сотні людей, навішлись морозива. Дотепер умерло понад 25 осіб.

ЛІСНИЧИЙ ЗАСТРІЛИВ СЕЛЯНИНА.

В Сероді коло Познаня на тлі крадіжу конюшини з поля лісничий Бав застрелив селянина Песлярчика. Подія викликала обурення мешканців. Бав мавлощо не злічуєвали. Його вратувала поліція.

ЖЕРТВИ ТАЙФУНУ.

Підчас недавнього тайфуну в Японії згинули 42 особи, ранило 27, пропало без вісти 24. Морські хвилі залили 9,000 помешкань. 500 домів зовсім знищених. 300 сильно ушкоджених. 38 кораблів затонули, понад 50 осіб на підводних скалах і мілинах. Телефонічні й телеграфічні лучба перервані.

„ВЖЕ В КАМІНІ“ ДОБИ ЗНАЛИ КОСМЕТИКУ.

У Грузії підчас археологічних розкопів печері Сакаджія серед кістяків і ріжних предметів з кременя, що характеризують кам'яну добу, знайшли спеціальні мінеральні крашки. Як говорять спеціалісти, давні люди вживали тих красок як свого роду косметики і натуральні нині тіло.

ДАЛІ ДОНОСЯТЬ ПРО БУНТИ В УКРАЇНІ Й У РОСІЇ

БЕРЛІН. — Німецька преса подає з ріжних джерел, що в Рязані в Росії піднявся серед війська бунт, який здавлено, при чім убито 300 червоноармійців. Такі самі бунти піднімаються теж і в Україні. Вісти ці кружляють уже від довшого часу і є потверджені відомостями, які доходять через Фінляндію і Латвію та Польщу.

Москва заперече.

Советська „Правда“ називає ті всі донесення про бунти „фашистською видумкою“. Подає, що нема ніяких „голодових бунтів в Україні“ чи деінде.

НІБИ ПРОТИ ВІЙНИ, А ЗА ПІДГОТОВУ ДО НЕЇ.

МОСКВА. — Советський уряд зааранжував „Міжнародний День Молоді“. Свято це було ухвалене на конференції соціалістичної молоді в 1915 році в місті Берн, у Швайцарії. Ціль його була та, щоб таким святом маніфестувати проти війни і зброєння. Тепер це свято відновили Совети і відбувають його в той день, у який заряджено надзвичайний побір рекрута, себто побір молоді з 1914 і 1915 р. Цим новим побором хочуть Совети збільшити ряди своєї армії й показати Німеччині, що вони військово сильніші від неї. Зібрана на свято молодь з'явилася з прапорами, на яких виділи написи, звернені проти фашизму, а за боротьбу за „мир і соціалізм“.

ЩО ПРИКАЗУЮТЬ ЧИТАТИ В СОВЕТАХ.

МОСКВА. — Писанину Сталіна видано в Советах 75 ріжними мовами. Урядово стверджують, що вона має в Советах — найкращий збукт.

ХВАЛЯТЬ ТОГО, ЩО ЗАВДАВАВ НІМЕЦЧИНІ СИЛЬНІ УДАРИ.

БЕРЛІН. — До Німеччини приїхав на студії один з найвизначніших англійських політиків — Ллойд Джордж. Німецькі часописи пригадують, що це він є одним з тих, що підписали версайський договір, що так скривдив Німеччину. Вони пишуть далі, що це Ллойд Джордж підніс в Англії підчас війни ненависть до Німеччини до найбільшої висоти, послугуючись при тим своєю індивідуальністю і демагогією, яка оберталась біля домагання щоби повисити німецького цесаря. Та разом з тим підносять, що Ллойд Джордж робив це з великого патріотизму і любови до свого краю та мав потім відвагу перший виступити проти нерозумних точок версайського договору, а навіть висказати недоволення зі способу своєї пропаганди. Тому треба глядіти на нього, пишуть німці, як на великого англійського державного мужа і патріота, якого осяги для свого краю треба подивляти.

ГЕНЕРАЛ РИДЗ ДО ПОЛЬСЬКОЇ ІМІГРАЦІЇ.

ПАРИЖ. — Польська Агенція Телеграфічна подає, що прибулого до Франції генерального инспектора генерала Ридз-Сміглого повитала теж польська імміграція в Франції. Цікаве те, що відповів їй генерал на привіти. Він сказав, що приїжджає тепер до імміграції від „незалежної й триумфуючої Польщі“, але були часи, коли польська державна ідея триумфувала тільки на імміграції, коли тільки одні іммігранти заховали були польську державницьку ідею і польську національну гідність. Далі він казав, що хоч як би эле було з Польщею, всім полякам, як у краю так на імміграції, треба об'єднатися коло польського прапора, і в біді ще раз затиснути зуби та — вдержувати. А це буде тою моральною піддержкою, якої так дуже Польща потребує.

„ПОХОВАЛИ“ ЩЕ ОДИН ПАРЛЯМЕНТ.

АТЕНИ (Греція). — Премієр Метаксас заявив отверто, що Греція вже не повернеться до системи парламентаризму. Його заступить „Урядова Національна Партія“, яку зачинають організувати на нацистично-фашистський лад.

ВІЙНА З ЯПОНИЕЮ, АБО БУНТ.

ВУЧАВ (Китай). — Командант місцевого гарнізону заповів американському кореспондентові, що війна може вибухнути кожною хвилі. Буде повстання проти центрального уряду в Нанкін, якщо він не захоче вповісти війни Японії.

МАЮТЬ СИМПАТІ ДО ЕДВАРДА.

ЛОНДОН. — Видано яких 30,000,000 нових поштових марок, на яких є відбитка нового корбля Едварда. З усіх сторін доносять, що поштові уряди завалені масами народу, що викуповують ті нові марки.

В ЛИТВІ ВІДКРИТО ПАРЛЯМЕНТ.

КОВНО (Литва). — Розпочав наради парламент, якого не було від року. Кажуть, що він перемінить Литву в корпоративну державу, на взір Італії.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1914 under the Act of March 8, 1879.Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016.
4-0807.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

УСУНЕНО ЩЕ ОДНУ ПЕРЕШКОДУ

Заходом У. Н. Союзу вже появилася англійською мовою книжечка на 64 сторін під заголовком „To Our Youth“. Звертаємо на неї увагу не тільки відділових урядників нашої організації, але й усього нашого членства. І пригадуємо, що від довгих літ були нарікання, що дуже важко притягати молодь до У. Н. Союзу, бо нема відповідної пропагандивної літератури англійською мовою, яка виказала б ясно й доказово ті користі, які є в нашій організації, а яких не мають ті, що є забезпечені в асекураційних компаніях, обчислених виключно на зиск.

Видана У. Н. Союзом книжечка дає відповідь на всі ці питання. Вона пристосована до духа нашої молоді. І говорить до неї її мовою. Річ ясна, що не забуто пригадати нашої молоді про тих, що У. Н. Союз будували. Зроблено це в першій, такби сказати, загальній частині цієї книжечки. Тут представлено коротко ідейні змагання старшого покоління нашої імміграції, щоби покласти трівки й ідейні основи під У. Н. Союз, що став світилом цілої нашої імміграції. Тут змальовано теж і журбу цього ідейного старшого покоління щодо цього, чи його діти схочуть і зможуть удержати цю інституцію, а з нею й українську ідею в Америці. А в другій частині подано коротко основні відомості про У. Н. Союз, про молодечий департамент, про роди забезпечення, вкладки і т. д. Виказано теж цифрами, що У. Н. Союз востім не є дорожчою організацією від американських компаній асекураційних, а це питання часто підноситься з боку різних агентів, що то намагаються відтягнути нашу молодь від У. Н. Союзу під замітом, що нібито Союз „здирає“. Маємо отже зібрані інформації про У. Н. Союз, а разом і відповіді на всілякі питання, з якими не могли дати собі ради деякі наші урядники чи члени хочби тому, що треба було давати відповіді англійською мовою.

Ми вже не раз підносили, що справа посилення У. Н. Союзу новими членами, а зокрема тими українцями чи українками, що тут родилися, є справою загально-народною. Хто цього не хоче розуміти, цей не знає ходу дотеперішньої історії нашої імміграції, ні не передбачає нашої будучини в Америці. Хтож цю минувшину знає і дорожить нашою будучиною, той тепер приложити рук, щоб нашу організацію зміцнити новими членами.

Як бачимо, організація свій обов'язок сповнює. Веде добру і чесну фінансову господарку. І пильнує, щоб добрим, чесним і культурним було й українське імя в Америці. А кому ці справи на серці, той зацікавиться згаданою вище книжечкою і подбає, щоб вона була використана для добра У. Н. Союзу, нашої імміграції й української справи.

ДЕМАГОГІЯ

I.

У львівському „Вістнику“ за липень—серпень є поміщена стаття В. Бірчака про демагогію. Автор описує тих демагогічних провідників, які в часі українських вивольних змагань будували в Дрогобиччині. Демагог, як пояснює Українська Енциклопедія, це той, хто для особистих цілей опановує нарід підлезуванням, підступом, пустою фразою й використанням низьких інстинктів і темноти“.

Тому, що демагогія це й нині бушує по наших суспільнім життю й то не лише в краю, але також тут на еміграції, ми реферуємо цю статтю, щоб читач пізнав, що демагогія всюди однакова. Демагог може змінити місце осідку, може перенестися до іншого краю, може змінити одіж і приноритивитися до нових обставин; однак характером він остаеться все той сам і всюди буде робити ту саму демагогічну роботу.

В попередніх статтях, як теж частинно в останній, згадує В. Бірчак про посла С. Вітика, що походив з дрогобичської округи й у часі української влади в 1918—1919 р. був навіть головою Української Національної Ради, що між іншим контролювала продаж нафти і свічок. На ті ціє „контролі“ діялися тоді в Дрогобичі великі зловживання. Однак на тому місці не про те мова. Сам Вітик, хоч під оглядом грошей був порядним чоловіком (як твердить В. Бірчак), був уродженим демагогом. Він любив товпу, любив підлезуватися й і у висліді, замість вести її, давав все крутіше нею. Там, де треба було карати, там він показував великодушність; там, де треба було наразитися на ненависть, там він пробував зеднувати собі любов. Таке підлезування він називав „демократією“.

Та при його „правлінню“ прийшла до влади ціла зграя ще гіршого сорту демагогів. Даний провідник упродовж своєї влади, свідомо чи несвідомо, все обставив себе такими людьми, які по душі йому найближчі. Людина праці шу-

кає людей праці. Людина твердої суспільної дисципліни шукає теж людей дисципліни. А демагог шукає інших демагогів.

Однак на демагогах є дуже небезпечно будувати всяку владу, бо демагог, як довго боїться свого зверхника, так довго підлезує йому. Колиж почує грунт під ногами й побачить, що він сам уже зловбив певний вплив серед громадянства, тоді укує свого найбільш шанованого наставника.

Таке було і з Вітиком.

Щоби приподобитися широкому загалові, демагоги люблять скликувати широкі збори, з ріжними людьми, ріжної масти, щоб на тих зборах показати свою красномовність. Ім не йде про те, щоб збори на раджувалися над якимись конкретними справами й щоб приходили до конкретних висновків. Ні. Ім йде про те, щоб лиш багато наговоритися й щоб слава про них ішла, як то вони там на зборах говорили.

Про Вітика пише Бірчак так: „Посол Вітик любив наради. День в день у 6 години ввечері зачиналися наради вужчої УНРади або ДНК, які тревали до 10-тої години, або й далі. Крім цього відбувалися наради часом рано і зараз по обіді. Часто радили над пустими річами, порядком дня робився сам. Мною часом аж кидало, бо над справою, яка до нас не належала, або яку можна було за кілька хвилин поладнати, радили годинами. На мої уваги гнівався Вітик. Він стояв на тій тоці!“ Цю якість демократизм вимагає нарад“.

Далі автор згадані статті для пояснення цього явища наводить одну історію, яку не зашкодить подати і для американсько-української суспільности:

„Аж пізніше читав я чийсь опис подорожжя по Африці — нині вже не ятмялю ні імени подорожного, ні книжки. Зі своїми людьми приходив один подорожній до якогось-там африканського села; наперед вислав своїх послів до голови племені і просив, щоб його перепустили через осело-

Голова племені відповів, що це важна справа; він не може її сам рішати, тому мусить скликати все племя на нараду. І скликає його. Подорожній чекає під селом годину, дві, три, цілий день. Ті все ще радять. Під вечір тратить подорожній терпець і, вже не знаючи вирішення справи, переходить зі своїми людьми через село. Аж ні його, ні його людей ніхто не завадив. Це повторилося цюмою подорожньою часто, але все серед однакових обставин: зпочатку не перепускали, сходилися на нараду. Подорожній тратив терпець і переходив через село сам. Дикун не противилися цьому, лиш дали радили. Отже той подорожній прийшов до переконання, що чим нижче культурно своїй якийсь нарід, тим частіше й довше радить над дрібничками. І друге: тим менше цінить свої ухвали“.

В цьому оповіданню міститься глибока мудрість. Назаль, не тільки серед африканських дикунів, але часто серед нашої суспільности діються подібні річі. Часто голова нашої організації боїться зробити самостійно навіть найменший крок, а мусить скликати ціле товариство. Своє завдання він розуміє не так, що він є „голова“ організації, що повинен думати про певні справи і їх рішати, тільки як звичайний поліцай, якого обов'язком є тільки зігнати членство, і вже хай воно само рішає навіть про найменшу дрібничку. Та, з другого боку, буває серед нас і таке, що якась організація нараджується над дуже важними справами, навіть робить певні ухвали, а потім серед членів і урядників нема належної пошани до своїх власних ухвал і ці ухвали легковажать. Скільки то буває випадків серед нашої суспільности, де наперед вибирають зпоміж себе урядників та провідників, а згодом облягавлюють їх та визивають найгіршими словами! Скільки є випадків, де визивають даного провідника „диктатором“, „самовільним“ і т. п. тільки тому, що він пробує заставити членів пошанувати та виконати такі їх власні ухвали! Під демократією вони вважають цілковиту свободу, розперезану отаманію, який вільно робити те, що їй захочеться. Колиж хтось звер-

не увагу, що не можна робити всього, що захочеться, то вони в тій хвилі зчиняють вереск: „Що? Тут диктатура? Ні, ми на ніяку диктатуру не годимося. Тут Америка, ми демократи!“ Коли поглянемо на американське суспільне життя, то побачимо, що в демократичних краях теж дуже строга суспільна дисципліна. Така сама як і в монархічній, а навіть у диктаторській дер-

жаві. Бо ріжний між диктаторськими і демократичними краями полягає в тому, що в перших законні хвалює один чоловік, диктатор. А в демократичних краях ці закони ухвалюють, шляхом голосування, весь нарід. Одне, раз ухваливши, ці закони мусять бути переведені в життя. В противному випадку, долюб їх законні легковажилися, то це не булаб „демократія“, але „анархія“.

„СЬОГОДНІШНЄ ОБЛИЧЧЯ ВОЛИНИ“

„Варшавські Дзєннік Народо-вни“ з 12. серпня ц. р. в кореспонденції з Луцька, п. з. „Сьогоднішнє обличчя Волини“, між іншим пише:

„Диктаторами цін на Волині є жидівські купці, що майже всю торговлю скучують у своїх руках; не раз, використовуючи матеріяльний стан селянина, за собачий гріш викуповують збіжжя ще на пні. На власні потреби, на видатки, звязані з удержанням дому, селянин видає сотики. Навіть приповідково розтинані сирники є для нього часто люксом. Решту грошей пожирють податки й інші оплати. Не зважаючи на загальну нужду, тутешній селянин, дривичаєний до плачання, не нарікає би, якби бачив, що ті плачені ним гроші використовуються в доцільний спосіб. Але він водночас обсервує виставлені життя ріжних громадських, чи повітових достойників. Бачить, як тисячі видається на купно, напр., самоходу, який по місяцєві відпродається за півдармо, а на це місце появляється новий.“

„Бачить, як гроші — його гроші звивається може менше на потреби громадські, ніж на репрезентаційні, чи на подорожні володарів тієї громади (відомий є випадок, зовсім не відокремлений, що віт громади, віддаленої кількадесят кілометрів від повітового міста, бажаючи дістатися до нього, телефонічно замовляє собі таксіву, хоч має під боком залізницю й автобусову комунікацію). І вкінці бачить постійно надужиття й крадіжжі ріжних членів самоврядування.“

„Є сьогодні на Волині повіти, в яких на 10 громад 7 вій-

тів є обвинувачені за дефрдацію. В інших не багато краше. Отже нічого дивного, що комуністично-українська агітація знайшла до нього такий легкий доступ. Селянин утожною адміністрацією з польщиною і зачинає зражуватися до всього, що польське.“

„Настрої селі характеризують подія зперед двох літ — коли на 1. травня підірване агітаторами село виступило з колами робити „революцію“. Вислід: кільканацять трів і ще більше розюшення. Селіні випадки вбивства поліцаїв і напади на поляків, що мещкають по селах, виказали, що цей настрої не є відокремлений. Добір людей в адміністрації і в самоврядуванні, які поза хистом переведити вибори й безоглядно слухати майже не представляють іншої вартости, теж шкодить тут польщині і всій політиці „співпраці“.“

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БРУКЛІН, Н. Й. Тов. ім. Богдана Хмельницького під покр. Пр. Тройці, від. 158, повідомляє членів, що триквартирні збори відбулися в суботу, 5. вересня, в годині 7:30 ввечері. Тому, що маємо важні справи, просимо членів прийти на збори. Всі ті члени, що дїстануть постарки, а не прийду на збори, будуть карані згідно з ухвалою статута. — Ю. Лавчак, голова, Б. Косів, кас.; Д. Сенюта, секр.

ЯОНКЕРС, Н. Й. Тов. Подільська Січ, від. 8, звиває всіх своїх членів на спеціальні збори, котрі відбулися в п'ятницю, в годині 8-ми ввечері, в салі У. Н. Дому, 13 Вашингтон ул. в справі 20-літнього ювілею заснування Товариства. — Н. Чолий, предс.; В. Мандзій, секр.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Габрієла Реваль.

ПЕРЛА БАРСЕЛЬОНИ

(3)

Старий ігумен у Монтсераті, що знав Дон Хаїме від маленької дитини, як довідався, що він вернувся, запросив його до себе.

Дон Хаїме не надумувався ні хвилини: приваблювали його краса й таємниче привязання до цього місця. Таж до цього монастиря ішли прочани з усього світа, щоби поклонитися Богоматері, якої чудотворну статую з чорного дерева знайшли колись у глибині ліса. Таж це оця саме майже недоступна скеля натхнула творця „Парсєвала“.

Коли Дон Хаїме висів із поїзду, постановив слїдами давніх паломників перейти всю тяжку дорогу аж на шпиль гори.

Ігумен прийняв його дуже щиро та відразу дозволив йому свобідно виходити з монастиря і вертатися, коли захочеться. Цим дозволом користувався Дон Хаїме радо, виходив на найвищі шпиль, мандрував по всій околиці. Однак образ „Перли Барсєльони“ все стояв йому перед очима.

Раз, як вертався до монастиря, побачив перед дверима каплиці довгий ряд автомобілів. Із каплиці доходили поважні звуки органів. Увійшов до середини. Відбувався чийсь шлюб. Лиця молоді не міг доглядати споза вельона; мо-

лодий, гарний старшина прибічної гвардії, стояв випростувавши, руки спер на рукояті шпади.

Із задуми вирвало Хаїме тихе дзвонення грошей: якась рука підсувала йому отворений оксамітний мішочок, повний золотих і срібних грошей. Машинально вклину в мішочок золотий грїш.

— Мучас грасїяс, Дон Хаїме! — відповів йому свїжий, трохи глумливий голосочок.

Підвів скоро очі, здивований, і побачив „Перлу Барсєльони“, що відходила легко всміхаючись.

— Чи мені сниться?... Чий то шлюб? — спитався якийсь бабусь, що стояла побіч.

— Князя Де Кантабра з донною Пакітою, дочкою сеньора Морена де Гонзалъвї з Барсєльони. То ви, пане, не знаєте, що це діти найзначніших родин беруть шлюб у Монтсераті, перед статуєю чудотворної Богоматері?

Дон Хаїме станув у півсутінку, у стїп східців, що вели до чудотворної статуї. Шлюбний похід переходив туди — й усі без винятку від молодят починаючи, складали покірний цілунок на простягненій руці Цариці Небес. Одної „Перли Барсєльони“ не було серед походу! Невжеж вийшла скорше? Ні — прийшла

остання, сама одна, коли шлюбний похід уже вийшов з каплиці. Як поцілувала Матір Божу, хотїла вже відійти, хочи переконатися, чи й тепер це лише жарт. Глянь на мене, прошу тебе!

Донна Ніевес побачила, що хоче вклякнути перед нею, тому відізвалася поважно.

— Дон Хаїме, забуваєте, що ми у святому місці — та що не клякається перед ніким, знатисякрім... — хай Прєсвїя та скарає, коли роблю!... Однак мущу признатися вам, Дон Хаїме: ми так мало знаємо вас не втраїла!...

— Пані, — озвався Дон Хаїме з нетаєною радістю — ніколи, ніколи не забуду цих слів, сказаних від щирого серця. Ви сказали їх тут перед лицем Прєсвїятої Дїви... Тож її просимо! В неї благаймо чуда! Хай вона має нас у своїй опіці — і дозволить нам повінчатися!

Подалася взад із переляку. — Це божевілля — сьогодні вже чудес нема! Ні мій, ні ваш батько не зміняться! Коли... не погодяться... навіть задля нашого кохання.

— Ти сказала: „кохання“, вимовила це слово, яке горіло мені на устах, а якого я перший не важився сказати, — ти, моя квітко, найгарніша, ти моя рожечко найпахучіша, ти моя мріє, мій скарбе!... — говорив, запалюючися чимраз більше.

— Не знаю... нічого не знаю... — простогнала — я хотїла, щоб ви не говорили... а так дуже хочу ще слухати вас!

— Знаєте, хто я. Це божевілля! Мусимо бути для себе чужі!

— Якж ви гарні, донно Ніевес! Якж жеж я щасливий, що можу держати цю дрібну річку, яка хотїла дати мені милостиню... От так! дай мені милостиню, донно Ніевес, бо я нещасливий — через тебе! Про тебе лише можу думати!... Якжеж це?! Береш назад твою рученьку?... Коли я тебе обривив — замовкну!... Скажиж, чи маю мовчати?

— Не знаю... нічого не знаю... — простогнала — я хотїла, щоб ви не говорили... а так дуже хочу ще слухати вас!

а найвні слова, підвів до неї очі:

— Глянь на мене, пані! Хочу відчитати з твоїх очей, хочи переконатися, чи й тепер це лише жарт. Глянь на мене, прошу тебе!

Донна Ніевес побачила, що хоче вклякнути перед нею, тому відізвалася поважно.

— Дон Хаїме, забуваєте, що ми у святому місці — та що не клякається перед ніким, знатисякрім... — хай Прєсвїя та скарає, коли роблю!... Однак мущу признатися вам, Дон Хаїме: ми так мало знаємо вас не втраїла!...

— Пані, — озвався Дон Хаїме з нетаєною радістю — ніколи, ніколи не забуду цих слів, сказаних від щирого серця. Ви сказали їх тут перед лицем Прєсвїятої Дїви... Тож її просимо! В неї благаймо чуда! Хай вона має нас у своїй опіці — і дозволить нам повінчатися!

Подалася взад із переляку. — Це божевілля — сьогодні вже чудес нема! Ні мій, ні ваш батько не зміняться! Коли... не погодяться... навіть задля нашого кохання.

— Ти сказала: „кохання“, вимовила це слово, яке горіло мені на устах, а якого я перший не важився сказати, — ти, моя квітко, найгарніша, ти моя рожечко найпахучіша, ти моя мріє, мій скарбе!... — говорив, запалюючися чимраз більше.

— Не знаю... нічого не знаю... — простогнала — я хотїла, щоб ви не говорили... а так дуже хочу ще слухати вас!

вати руку. Та наче на жарт додала:

— Всі мужчини говорять тесема... — Ти жорстока! Я знаю, що всі кохають тебе! — зітхнув сумно.

Розсміялася — і на відхід не докинула:

— Прийдїть у святоїванську сїню на забаву „Вєрвени“ — сеньори Д'Агуїляр... може там почуєте мою відповідь! Однак треба прийти в масці, інакше ми не моглиб розмовляти. — А як ви пізнаєте мене? — Замісць відповіді донна Ніевес кинула йому свою пережану хусточку.

Дон Хаїме остася сам. Забув про страх, про скуку, смуток, увесь світ. І з душею, повною щастя, приклад біля престолата покірно поцілував простягнену руку Прєсвїятої Дїви.

Як усюди в світі, таксамо і в Барсєльоні привязані до чарівної святоїванської ночі ріжні повіря та перекази. І Донна Ніевес постановила однією з них поводити собі: До мидици з водою випускається три каплі оливи. Коли дві каплі злучаться разом, це непомильний знак, що це цього року вийде заміж. Не досить їй було того: на трьох карточках паперу виписала три імена: Район, Хаїме, Мігуль... Ці картки, сильню звинені кидається на воду — котра перша в воді розвинеться — так буде зватися її будучий чоловік.

Цїєї святоїванської ночі ждала дуже нетерпеливо, бо знала, що стрінеться із Хаїме. Кохання до нього вибухло нагально, а збілушувала її це свідомість труднощі і перешкод, які мусїтимуть поборювати.

Якийсь час мусїла держати в тайні своє кохання. Всеж постановила заручитися потайки, коли лише Дон Хаїме приїде на цей масковий бал у сеньори Агуїляр.

Сеньора Агуїляр мала гарну послїдствію недалеко Барсєльони. Серед газонів парку зробили малу саджавку, освітлену ріжноколірними лампюнами. Над тією саджавкою мали дївчата бачитися при звуках музики. Всі мали бути в масках і ріжноколірних довгих костюмах. Опівночі маски мали зняти.

Донна Ніевес уперше мала виступити на такій забаві. Рано пішла до церкви й молилася до Матері Божої, щоб Дон Хаїме прийшов на бал і щоб її батько не гнівався дуже, як довідається, що вона заручилася. Вечором взялася до туалети. Надягла зелену суконку барви моря, волосся заплела високо та зіпнула гребенем гарної мистецької роботи. Кінчила саме зодгатиися, як відзвася телефонічний дзвінок.

Донна Ніевес узяла слухавку: якийсь чужий, невідомий голос говорив: — Прошу сказати донні Ніевес, що сеньора Д'Агуїляр

вишле по неї своє авто. Точно в дев'ять вечором авто заїде перед палату. Сеньора Д'Агуїляр хоче, щоб донна Ніевес була вже при відкритті балу.

— Дуже добра думка — подумала донна Ніевес, відкладаючи слухавку. — Сеньора Д'Агуїляр відгадує мої думки. Чим скорше заявлю на бал, тим скорше бачити буду його.

Скінчила зодгатиися, взяла віяльце й торбинку та побїгла до батька, що саме розмовляв із секретарем.

— Таточку — сказала, обіймаючи його за шию — знаєш, сеньора Д'Агуїляр вчїлїв. Телефонувала, що висїла по мене авто. Хочє, щоб я була вже на початку забави. Годишся, тату, що я поїду вчасніше? Добре?

— Коли ти хочеш, дитино, годжусь.

Жаль йому було, що так відразу згодився на її просьбу. Зітхнув легко та додав на прощання:

— Тож їдь і бався добре. Я маю ще багато роботи, приїду щойно по півночі.

(Кїнець будє).

Пєх.

— Від десятих літ граю на лїотєрїї і дотепєр ні разу не виграв.

— Подїбно є я. Від двацїтїох лїт є я обєзпечєний від випадків і до нинї не трапився менї ні одїн випадок.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ОДИНИЦЯ І ЦІЛІСТЬ.

На засіданні Математичного Союзу Америки, що відбувається в Кеймбриджі, Месечесет, виступив Едвард Каснер, професор математики в Колумбійському університеті в Нью-Йорку, з вітчимом про нові відкриття в геометрії (відділі математики, що займається простором).

Доказував він на основі нової геометрії, що сума частин є більша від цілості.

Як він там це доказував, не діло часопису показувати, одначе не від речі буде звернути читачам увагу, що не лиш у математиці, але й у суспільних науках не все сума одиниць така, як цілість. Є цілості більші від суми одиниць, і цілості менші від суми одиниць.

НАЙДУРНІШЕ І НАПРОЗУМНІШЕ.

Натяк на цю правду сказав ще покійний американський гуморист Вил Роджерс, кажучи:

„Нема нічого такого розумного, як один китаець, і нема нічого такого дурного, як два китаїці“.

Отже, якби цілість була рівна сумі одиниць, то два однаково розумні китаїці мали б бути два рази розумніші від одного. Тимчасом Вил Роджерс каже, що два китаїці не то не розумніші два рази від одного китаїця, але дурніші від кожного з них.

СУМА ОДИНИЦЬ.

Та сама думка пробивається з європейських поговорок, що недавно появилися в лондонській газеті „Обсервер“. Писався там, що:

1 англієць це дурень; 2 англієць це клуб; 3 англієць це велика імперія.

1 шотландець — щадничий банк; 2 шотландець — гра в „гольф“; 3 шотландець — британський уряд.

1 німець — професор; 2 німець — пиварня; 3 — парадний марш армії.

1 маляр — великий пан на всю губу; 2 маляр — провідник трох політичних партій; 3 маляр — 3 малярів нема, бо між кожними 3 малярами є 1 жид.

КОКЛИН І КОМУНІЗМ.

О. Чарлз Коклін, звисний римо-католицький радіовий проповідник, говорив у своїй промові перед зборами „Партії Злуки“ в Мілвокі про боротьбу з комунізмом.

Як довго говорив за те, що комунізм треба винищити, то не говорив нічого оригінального. Та коли він сказав, що комунізм треба нищити через лікування злих сторін капіталізму, він уже подав деякий причинок до боротьби з комунізмом. На його думку, само поборювання комуністів ще не боротьба з комунізмом.

У цьому о. Коклін сходиться з американськими консервативними юніями, що з одного боку, самі борються проти комунізму, а з другого боку, таврують тих людей, що нібито кличуть до боротьби з комунізмом, але представляють капіталізм як ідеальну господарську систему.

В ЧОМУ ЛИХО КАПІТАЛІЗМУ.

„Головні причини комунізму о. Коклін добає в приватнім чеканні й регуляції гроша й в американській системі праці, котру він називає фразою „пей-ез-ю-воркмін“.

Значить, на думку о. Кокліна, одно з найбільших лих капіталізму (попри приватну монетарну систему) лежить у тому, що коли машинерія збільшує продукцію (видатність) праці робітника, робітник дістає зарплату так, начеб його праця зовсім не була видатніша. Чи прийметься фраза, придумана о. Кокліном, на означення цього явища, не звісно, але він зловив явище досить справно: його „обсервація“ показує, в чому лихо, а тимсамим показує, що треба поправляти.

ЩО ТРЕБА ЛІКУВАТИ?

Погляд о. Кокліна про лікування американців з комунізмом через лікування капіталізму може виглядати на куртажство.

Та коли йде про лікування, то й у медицині робиться таке саме. Давніше люди, збираючися лікувати недугу, лікували її прояви. Наприклад, у багатьох недугах проявляється горячка й біль голови. Ось вони й лікували горячку і біль голови. Та переконання, що біль голови й горячка це не сама недуга. Можна усунути біль голови й горячку, а недуга останеться.

Лікувати недугу, значить усувати причину недуги. Коли недугу викликають бактерії в людським тілі, то треба робити щось таке, що від цього бактерії вигибають. Як вони вигинуть, тоді й горячка й біль голови уступають.

КОМУНІЗМ І КАПІТАЛІЗМ.

Так певно й розуміє справу о. Коклін, коли він каже: „Комуніст не родиться. Це нещасний витвір боляків, що ростуть на тілі новочасного капіталізму“.

Якби капіталізм був здоровий, то й боляків не мав би. Тіло, що має здорову кров, прищип не має.

ПОСТУП.

Про думку о. Кокліна щодо „приватноо чеканення монети й регуляції гроша“ як іншої хиби новочасного капіталізму можна всяко думати, одначе всетаки треба підкреслити, що визначний проповідник займається хибами капіталізму.

За старої господарської системи, що попередила новочасний капіталізм, було інакше. Тоді загально приймали думку, що суспільний порядок не має ніяких хиб, що його установив Бог. У тім часі, коли Шевченко вертався з заслання, на котре його заслужено за його виступи проти царату й кріпацтва, одна дідичка з владимірської губернії писала в своїх споминах, що заховаляся до цього часу:

„Бог сотворив окремо панів і слуг і дав кождим з них окрему натуру: слугам сильну натуру, щоб могли переносити тяжкі труди, служачи панам, тоді як пани мають від Бога більше ніжну натуру. Крім цієї тілесної ріжнїці Бог дав їм іще й моральну ріжнїцю: панам здібність приказувати, а хлопам здібність повинуватися.“

Коли порівняти, що говорилося про відношення Бога до суспільного порядку 80 літ тому, а що говориться про відношення Бога до суспільного порядку нині, слідно виразно зміну. За три покоління певний поступ е.

Зимна кров.

До склепу входить якийсь добродій:

— Дістану відро?

— Прісту дуже.

Добродій оглянув відро, сторгував і платить.

— Чи відро відіслати?

— Ні, візьму з собою, бо моя хата якраз горить, — відповів добродій.

УВАГА! УКРАЇНЦІ СТЕЙТУ КОНЕКТИКОТ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА СТЕЙТОВА ПОЛІТИЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ СТЕЙТУ КОНЕКТИКОТ

повідомляє всі Парохії, Братства, Товариства, Сестрицтва, Відділи ОДВУ і Червоний Хрест, Горожанські і Молодечі Клуби стейту Конектикот, щоби вислали своїх делегатів на

ЗБОРИ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 6-ГО ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER) 1936 РОКУ

ГОДИНІ 2-ГІЙ ПОПОЛУДНІ, В ГАЛІ УКРАЇНСЬКИХ ГОРОЖАН, 9 Гай стріт (9 HIGH ST.), В АНСОНІ, КОНН.

На цих зборах буде справдання езекутиви з приходів і розходів з Українського Націоналістичного Дня, який відбувся 4-го липня ц. р. в Meannor Chor Park, West Haven, Conn. — На тих зборах обговоримо теж і інші дуже важні народні справи, тож просилайте своїх відпоручників на ті збори. — Езекутивний Комітет Стейтрової Організації.

УВАГА! ВУНСАКЕТ, Р. АЙ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

Подаємо до відома, що ЗАХОДАМИ ЗЛУЧЕНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, а саме: Тов. ім. Івана Франка, від. 241 У. Н. Союзу, Українського Ситизенського Клубу з Блекстон, Масс., і окружних відділів Оборони України з Нової Англії

ПЕРШИЙ СПІЛЬНИЙ

ФЕСТИН

В НЕДІЛЮ, 6-ГО ВЕРЕСНЯ (SEPT.) 1936 Р.

НА ВЛАСНІЙ ПЛОЩІ БУДУЧОГО УКР. НАР. ДОМУ.

Початок в годині 1-шій пополуноді.

ПРОГРАМА ФЕСТИНУ:

- 1) Перегони старших хлопців.
- 2) Перегони молодших хлопців.
- 3) Перегони на трьох ногах.
- 4) Перегони товстих.
- 5) Перегони дівчат.
- 6) Реферат.
- 7) Українські національні танки під проводом балетмайстра п. В. Авраменка.

Забава і танці для всіх гостей до пізної ночі.

На цей фестон запрошуємо до ласкавої участі українських громадян з Бостон, Провіденс, Кромптон, Потакет, Менвіл, Фол Рівер і всіх околиць. До танців буде пригравати першорядна оркестра, буде також багато інших несподіванок. Комітет Фестину докладає всіх старань, щоб згадана забава випала якнайкраще. За добру і чесну обслугу ручитесь спільний — Комітет. Враз непогоди фестин відкладається на 7-го (Лейбор Дей).

ЧИ У ВАШІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ Є ТАКІ ШКІЛЬНІ КНИЖКИ?

ЯК НЕМА, ТО ЗАМОВТЕ НА НАСТУПНИЙ ШКІЛЬНИЙ РІК У КНИГАРНІ „СВОБОДИ“.

ПЕРША КНИЖЕЧКА (Буквар) М. Матвійчука	40 ц.
(Також маємо нове видання першої читанки М. Матвійчука з 1935 року. Коли хочете нове видання, просимо зазначити при замовленні. Ціна та сама, 40 ц.)	
ДРУГА КНИЖЕЧКА (читанка для II класу) М. Матвійчука	45 ц.
ТРЕТЯ КНИЖЕЧКА (читанка для III класу) М. Матвійчука	60 ц.
ЧЕТВЕРТА КНИЖЕЧКА (Читанка для IV класу) М. Матвійчука	75 ц.
ІСТОРІЯ УКРАЇНИ для дітей у чотирох частих з дуже гарними ілюстраціями М. Фартуха: КИЇВСЬКЕ КНЯЗІВСТВО; ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНЬСЬКА ДЕРЖАВА; КОЗАЧЧИНА; УКРАЇНА В НЕВОЛІ. Це надзвичайно добре видання для вжитку в школах і для дітей. Кожна книжка коштує 20 центів. Ціна за всі чотири книжечки разом	75 ц.
КОРОТКА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крип'якевича	50 ц.
МАЛА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крип'якевича	15 ц.
ПОЧАТКОВА „ЕОГРАФІЯ“ з багатьма малюнками і картою, С. Рудницького	75 ц.
МАЛИЙ КАТЕХИЗМ християнсько-католицької релігії, уложив о. І. Рудович	35 ц.
БІБЛІЙНА ІСТОРІЯ старого і нового завіта, о. д-ра Я. Левницького	85 ц.
БІБЛІЙНІ ОБРАЗКИ. Перші початки науки релігії, о. С. Біленького	35 ц.
ХРИСТІАНСЬКО-КАТОЛИЦЬКА НАУКА ВІРИ в біблійних оповіданнях, о. С. Біленького	50 ц.
РУХОВІ ЗАБАВИ. Декотрі мають пісні	20 ц.
РЕСЕЛА БАНДУРА, співаників з нотами	20 ц.
МАЛИЙ БАНДУРИСТ, збірка пісень для дітей, видання „Світ Дитини“	25 ц.
СЕРЕДЕЧНИЙ ВІНОЧОК. Визанка святочних банань для українських дітей: На іменині або уродини матері, батька, дідуся, бабусі, тети, сестри, брата, вчителів, товаришів. Також новорічні, великодні і різдвяні побажання. Пісенні привіти на Стяго Матері і декламції	35 ц.
МАЛИЙ ДЕКЛАМАТОР, збірка віршів до декламцій на всенародній і шкільній святі та обході. Підбрав і впорядкував М. Таранько. Видання „Світ Дитини“	25 ц.
МЕТОДИКА правописних і словесних вправ з додатками: диктати, зразки говорів, списи висловів. Практичний підручник для вчителів і кандидатів учительського знання. Д-ра К. Кисілевського. Ціна	65 ц.
МЕТОДИЧНИЙ ПІДРУЧНИК до навчання перших початків українського письма, М. Матвійчука. Ціна	75 ц.

„СВОБОДА“

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода“.

РОЗМОВА УКРАЇНКИ З ЧУЖИНКОЮ

Чужинка: Отже ви кажете, ви українка — дивно! — не можу зрозуміти, як це сталося, що я досі нічого не чула про ваш край та нарід.

Українка: Це доволі прикре. Мабуть освіта, яку ви одержали у своїх школах, недостаточна, коли ви нічого не довідалися про нарід, що живе на великих просторах Сходу Європи. Це тимбільш прикре, коли зважити, як добре поінформовані ви про життя всяких нікчемних людських племен, хочби скажимо готів, ескімосів, самоїдів чи інших.

Чужинка: На мою думку, це тому, що ви самі замало дбаєте про те, щоб інші європейські народи цікавилися вами й бажали пізнати ваш нарід і край. Думаю, що ви досі просто зливалися з якимсь іншим слов'янським народом і тому не було потреби про вас окремо говорити, чи вчити в школах.

Українка: Воно правда, що нас силоміць змішували з нашими гнобителями, але правда теж, що наше бажання визволитись було безупинне, а стійкий народні зриви доводили нагальні й часті.

Чужинка: О! вірте мені, що від сьогодні більш буду цікавитися вашим народом. Моя зустріч з вами відчинила мені очі. Я пізнала в вас жінку, що зроста серед давньої традиції й задержала в собі солодощі мелянхолії народів Сходу, жінку, що хоч прийняла культуру сучасної Європи, то впарі з тим має в очах довіра та дитячу невинність. Я пізнала дочку палкого народу, який мабуть схильний до одушевлені і посвяти. А надісь владяє мене у вас брак будьякої пози, скромності і свіжості неторкненого зіпсуттям і огірченням старої спорохнявілої Європи духа. О! ви не знаєте, як ви можете манити, коли при тім усім ви справжня європейська дама, з її свободою рухів, елегантністю та прегарним тілом, з якого бе здоровля. Але про те поговоримо ще далі, підчас подорожі. Ідемож разом на міжнародні спортові змагання. Наш експрес відходить за кілька хвилин. Як воно добре, що матиму товариство!

Українка: На жаль, не зможе бути з вами довше. Ви їдете міжнародним експресом, а я пізніше, звичайним поїздом.

Чужинка: Але чому, чому? Спізнитесь я такі невігоди!

Українка: Ні, не спізнюся, я добре вирахувала: приїду щоправда в сам день змагань і буду втомлена, зате подорож не коштуватиме стільки.

Чужинка: Як це? Чейже ви наоповідали мені кілька хвилин тому стільки про природні багатства своєї батьківщини, що я мимохіть аж почала завидувати вам.

Українка: Це правда, а проте я дочка бідного народу. Край наш багатий, але багатства ті експлуатують інші. Для нас, українців, дуже важко в ньому про заробітки чи будьяке добре платне місце. Наші батьки й чоловіки даремне кидуються за працю на всі усюди; їх не приймають ніде, вони часто, хоч мають освіту, хоч молоді й працездатні — безробітні. Вони вже просто зневірені й огірчені!

Чужинка: А що, ви, жінки, на те? Що ви робите, коли батьки оту зневіру?

Українка: Щож можемо робити? Ми безсилні. Ділимо з ними ту зневіру й огірчення, співчуваємо з нашими чоловіками, плачемо кривавими слозами приниження, безсилі люті — й обмежуємо свою життєву стопу, от що!

Чужинка: А не будиться в вас бажання зовнішнього блеску, багатства, краси, вигод?

Що ви, наприклад, робите на вид дорогої паризької туалети, на вид люксусового авта, на вид брилянткової колії?

Українка: Нічого не роблю. Відвертаюся й кажу собі, що це не для мене. Певно, що як жінка не раз маю спокуси, що переживаю гіркі хвилини, коли подумаю, що я молода, гарна і що мені булоб чудово в цій чи іншій прикрасі. Що мені належить більша вигода, краще життя. Але я гоню геть від себе ті думки і бажання, як гірші, як негідні. Переконую себе, що мені, дочці поневоленого народу, не слід мати такі легкодушні думки, такі бажання і мрії. Намагаюся відректись у житті всякого люксусу, доходу до аскези. І так робить більшість українських жінок. Вдоволяємося малим.

Чужинка: Гм, з того, що ви мені сказали, бачу, що належите до народу, над яким зависоко фатум. Ваші чоловіки й батьки не добувають багатства, не мають їх для своїх жінок і дочок, вони зневірені, ви жінки співчуваєте з ними й відмовляєте собі всіх бажань, коротко кажучи, — по правді ні вони, ні ви не робите нічого. Ви просто прийняли всі позу жертв фаталізму, вам у тій позі до лиця й нічого не робите, щоб скинути з себе те, що не дає вам свободно віддихати. Це зле, це дуже зле! Ми, західньо-європейки, робимо зовсім що інше, як ви, українки: більшість з нас просто ставить домагання мужчинам. Від того, хто нас любить, хочемо реальних доказів цієї любові: хочемо багатства, хочемо слави, хочемо рекордів. І чого тільки забажаємо, залюблені мужчини виконують це. На мою думку й ви, українки, повинні так робити. Замість плакати й зітхати разом з ними, ставити домагання. Якщо ваш мнлий є купець чи промисловець, хай добуде з любови до вас таке майно, яким затьмив би всіх дотеперішніх конкурентів; якщо він мистець, хай творить щось таке, таку картину чи різьбу, про яку говорив би весь світ; якщо він письменник, хай напише такий твір, якому досі рівного на світі нема. Хай він береться

Українка: Ах! Які болячі і які повні правди слова! Так, ви маєте слушність. Признаюся, я переможена. Дозвольте, що в дальшій дорозі будемо разом: їду з вами міжнародним люксусовим поїздом. Віднині починаю ставити домагання. А оце ще є хвилинка часу, якраз стільки, щоб за телеграфувати до чоловіка про гроші. До побачення за хвилинку! — („Жінка“).

Олена Цегельська.

Увага! Шікаго, Ілл. Увага!

В ПОНЕДІЛОК, ДНЯ 7-ГО ВЕРЕСНЯ Ц. Р., в годині 7:30 вечором В САЛІ „СИНІВ УКРАЇНИ“, 2410 WEST CHICAGO AVE.

— виголосить — Д-р А. ГРАНОВСЬКИЙ проф. Університету в Мінеота і теперішній Голова О.Д.В.У. **ВІДЧИТ** — на тему: **„НАШІ ЗАВДАННЯ“** Просимо український загаль до чисельної участі. Ближчі інформації оголоситься на Українській Радіовій Годині в суботу, 5-го вересня, в 5-тій годині. Окружна Управа ОДВУ в Шікаго.

НОВІ КНИЖКИ З КРАЮ

Д-р Шухевич Степан: ГРКІЯ ТО СМІХ. Военні оповідання	50
Полінич, Б.: КІМНАТА З ОДНИМ ВХОДОМ, сенсаційна повість	50
Полінич, Б.: ТОВАРИШІ УСМІХУ, сенсаційна повість	40
Мродовець, Д.: ГАРІДАМАКИ, в двох томах	1.00
Гоголь, М.: СТРАШНА ПОМСТА та інші оповідання з передмовою М. Голубця	50
Радич, В.: МАКСИМ ЗАЛИЗНЯК, в двох томах	1.00
Чайковський, Андрій: ЗА НАЖИВОЮ. Повість з галицького селянського життя	50
Туранський, Осип: СИН ЗЕМЛІ, в двох томах	1.00
Горнішівський, П.: ПІД ПРАПОРИ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО	50
Будановський, В.: ГРЕМИТЬ. Історична повість	50
Самчук, Улас: МАРІЯ, хроніка одного життя	50
Жульба, Г.: СЕРВІ ВИДНО СЕЛО. (Нарис)	50
Горьба, Г.: ЗОРІ ПІДПАДАЮТЬ з післясловом М. Голубця	50
Косач, Юрій: СОНЦЕ В ЧИГІРИНІ. Повість про декабристів на Укр.	50
Павло, Свій (Свенціцький): СТЕПОВІ ОПОВІДАННЯ	50
Веря, Жінь: ЗАМОК У КАРПАТАХ	40
Островський, В.: ЗА ГРОШЕМ. Оповідання	50
Голубець, Микола: ЗА УКРАЇНСЬКИМ ЛЬВІВ. Епізоди боротьби XIII-XVIII. в.	25

„СВОБОДА“ 81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

Литія Чехов.

НА ЦВИНТАРІ

„Деж поділися його ошу- канства, доноси, інтриги, ха- барі?“ — Гамлет.

— Слухайте, Панове: настав сильніший вітер тай смеркається. Чи не добре було задалегідь завернути додому?

Вітер промчався поміж жовте листя старих беріз, а згори посипався на нас град тяжких капель. Хтось із нашого товариства посовнився на мокрій глиняній землі, а щоб не впасти, придержався руками за великий, сирій хрест.

— „Титулярний радник і кавалір ордеру Юрій Годазноруков...“ — перечитав цей хтось уголос. — Я знав його... Жив добре з жінкою, мав ордер святого Станіслава, нічого не читав... Травив добре... Чогож іще до щастя треба? Моглоб навіть здаватися, що не випадало навіть умирати, та — дарма! Доля неблагана... Нешасник унав жертвою власного замилування до знання. Раз, як підслухував розмову в сусідній кімнаті, дістав так сильно ферми в голову, що помер на потрясення музку (мав мозок). А під цим каменем спочиває чоловік, що від дитинства ненавидів епіграми... Наче на злість уся його гробниця засіяна епіграмами... Хтось іде!

Саме зрівнявся з нами якийсь чоловік у пальті з виголеною, синяво-червоною фізіономією. Зпід пахи визирала йому пляшка, у кишені була загорнена в папір ковбаса.

— Де тут гріб актора Мушкина? — спитав захриплим голосом.

Ми завели його до гробу актора Мушкина, який помер два роки тому.

— Ви певно урядовець? — спитали ми.

— Ні, прошу панів, я актор... Тепер акторів тяжко відрізнити від консисторських урядовців. Ви це добре підмітили... Воно цікаве, хоч для урядовців не кінце тее...

З трудом відшукали ми гріб Мушкина. Обсунувся, заріз буряном, не подобав на гріб... невеличкий, дешевий хрест, похилений та порослий зчорнілою від холоду плісняю, подобав на старця, сумного й хоровитого.

— „...забутому приятелю...“ — відчитали ми.

Час затер слово не та спростував людську брехню.

— Актори й редактори зложилися на пам'ятник для нього та... пропили, не хочачи... — зітхнув актор, доторкаючись колінами та шапкою мокрої землі.

— Якто? Як могли пропити?

— Дуже звичайно. Зібрали гроші, видрукували про це в газетах і пропили... Кажу це не тому, щоб їх осуджувати, лише оттак собі... Дай вам, Господи Боже, здоровля, а йому вічний спочинок і вічну пам'ять.

— Від пиття марніє здоровля, а вічна пам'ять може принести лише біль і смуток. Краща вже пам'ять тут на землі, а щодо вічності — то хай її там!

— Це правда. Бож і Мушкин був славний, за домовиною несли з десять вінців — а всеж уже люди забули, з якими жив добре, та кому зле прислужився, той іще довго попам'ятає його. Я, наприклад, не забуду його до самої смерті, бо, я нічого доброго не зазнав від нього. Навпаки. Я не люблю небіжчика.

— А щож він вам злого вчинив??

— Велику кривду заподіяв мені — зітхнув актор і лице його скривилося. — Злодієм був для мене й бршишом. Боже, прости йому. Він спокусив мене, що я пішов на актора. Витягнув мене своїм мистецтвом з рідного дому, опутав мене діявольськими чарами, обіцявав золоті гори, а дав ніщо. Жаль і сльози... Гірка акторська доля! Втрачена молодість, тверезість, боязнь божа... У кишенях вітри віють, запятки повикривлювані,

штани в шахівницю, лице наче собаки погризли... В голові мелина... І віри зродив не пощадив мені! Щоб іще хоч крихітку таланту, а без того чоловік уже зовсім пропав... Холодно, прошу панів... Будь ласка, вистане для всіх... Пиймо за спокій туші небіжчика! Труп, чи не труп, та все лише він один остався мені на світі, наче палець. Це остання моя гостина в нього... Ескуляпи повідають, що ось-ось задру ноги з п'яничення, то я прийшов тут на прощання. Ми повинні прощати нашим довжникам.

Ми полишили актора на самотній розмові з покійником і пішли далі. Став накрапати дрібний, пронизливий дощик.

Як ми скрутили в головню алею висипану ріпню, стрінули похоронний похід. Чотири похоронники, перепоясані білими поясами та в брудних чоботах, обліплених зісохлим листям, несли бронзову труну. Вже геть смеркалося, тому йшли скоріше, зашпотувалися та стрясали бронзовою домовиною...

— Ледви кілька годин лазимо тут, а вже третього мерця несуть... П'єра вже хіба до дому!

УВАГА! ДІТРОЙТ, ДІРБОРН, ГЕМТРЕМК І ОКОЛИЦІ! УВАГА! ЗАХОДАМИ ВІДЛІЛУ 292 УКРАЇНСЬКОГО НАРОД. СОЮЗУ

ТОРЖЕСТВЕННЕ ПОСВЯЧЕННЯ ПРАПОРІВ АМЕРИКАНСЬКОГО І УКРАЇНСЬКОГО

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 6-ГО ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER) 1936 РОКУ (ПЕРЕД LABOR DAY)

В ПАРКУ ТИМОЧКА, TELEGRAPH AND WICK ROADS, 4 MILES SOUTH OF MICHIGAN AVE.

Боси влізати 9:30 рано від церкви при Кліперт ул.

Програма свята та сама, що була оголошена на 4-го липня, з причини дощу не відбудеться. Точно в 10:30 рано о. совітник Лев І. Сембратович в асисті чужих священників відправити Торжественну Повесть Соборну Службу Богу. Святочне слово вимовить один з чужих священників. Посвячення прапорів довершить о. совітник Лев І. Сембратович і чужі священники. Бесідики свої і чужі. Опісля спільна забава до пізньої ночі.

Комітет просить Товариства, Братства, жіночі організації, Політичні Клуби і весь український загальний узяти ласкаву участь у посвяченню прапорів. Щиро вигає всіх і ринуть за добру обслугу, що будете всі задоволені. — Комітет Відлалу 292 У. Н. Союзу. 296-6

Враз дошу посвячення відбудеться в церкві, а забава в гали при Сіпперт умілі.

УВАГА! ГЕМПСТЕД, Л. АЙ., І ОКОЛИЦІ! УВАГА! УКРАЇНСКА ЦЕРКОВНА ГРОМАДА В ГЕМПСТЕД, Л. АЙ.

враз із іншими місцевими організаціями влаштує УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ І ПОСВЯЧЕННЯ ПРАПОРІВ

В НЕДІЛЮ, 6-го ВЕРЕСНЯ Ц. Р. (перед LABOR DAY) НА ПЛОЩІ ГРОМ. ПАЦАКА, Jerusalem Ave., EAST HAMPSTEAD, L. I.

ПОРЯДОК СВЯТА: Точно в год. 10-тий рано вирушить великий похід при звуках банди з церкви св. Михаїла при Front and Maple Ave., East Hempstead, на площу Пасака. — В год. 11-тий Повесть Служба Божа і Посвячення Прапорів, якого довершить Всесо. о. адміністратор М. Підгорський в асисті дооклицького українського Боса. Духовенства. Після Богослуження Спільний Обід, рійні товариські забави, дефіляда, привіт, концерт і танці для публіки аж до 12-тої години вночі.

До численної участі в цьому великому торжестві маємо честь запросити українські організації і шановне громадянство з околиць Нью Йорку та цілого Лонг Айленду. — Комітет. 202-6

Враз дошу це торжество відбудеться на другий день (Labor Day), дні 7-го вересня ц. р.

ВІДОВВА

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА ДОЛИНА МІСТА

В НЬО ЙОРКУ, Н. Й.

УКРАЇНСКА НАРОДНЯ ШКОЛА В НЬО ЙОРКУ подає до загального відомо, що

В ПОНЕДІЛОК, ДНЯ 14-ГО ВЕРЕСНЯ 1936 РОКУ

РОЗПОЧИНАЄ НАУКУ ШКІЛЬНИХ ДІТЕЙ В ПУБЛИЧНИЙ БІБЛЮТЕЦІ ПІД Ч. 331 E. 10-та вул.

ВПСИ ДІТЕЙ приймаємо від ПОНЕДІЛКА, 7-го ВЕРЕСНЯ до СУБОТИ, 12-го, в години від 6:30 до 9-тої, в Клубі Тов. Просвіта під ч. 233 E. 10-та вул.

Просимо всіх, хто має діти в шкільній віці, зголоситися в згаданих днях.

ЗА ШКІЛЬНИЙ УРЯД:

І. Паликій, предс. П. Пернак, кас. С. Назар, секр.

— Я вчора був у Процайлуків і там тебе назвали ослом.

— А ти що на те?

— Я боронив тебе: казав, що не лицює видавати думку про людей на основі зверхнього вигляду.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

Перший Український Націоналістичний День у Новій Англії.

Неділя, 23. серпня ц. р., лишиться на довгий час добрим спомином у серцях українських націоналістів з Нової Англії. Хоч ранок не був дуже потішливий і здавалося, що ось-ось зірветься буря, то згодом небо виногодилося і настав такий гарний день, якого можна собі було лиш бажати. Здавалося, природа сприяє націоналістам.

Площа, на якій мало відбувся це свого роду перше свято в Новій Англії, почала оживати напливом усе нових людей. Приїздили авта й автобуси з дальших околиць. Видно було святочний настрій серед прибуваючих. Націоналісти стейтів Нової Англії цим святом хотіли показати свою організовану силу. В інших околицях такі свята може є звичайнішим явищем, але тут, де українці порозкидувані далеко одні від одних, як теж часто розділені релігійними границями, таке свято було великої, небуденної ваги. Серце раділо, що на нього прибула тада скількість людей. Бо того дня інша група, мій теж українського походження, справилася собі пікнік, і то недалеко площі, на якій мало відбулися націоналістичне свято. Тому всі ті українські громадяни, що симпатизують з ідею українського націоналізму, з биттям серця слідували, куди піде наряд. Показалося, що ідея українського націоналізму вже глибоко врилася в серця свідомих і чесних українських громадян і що ця ідея вже не так легко вирвати і збезчестити, як то собі уявляли аранжери цього другого пікніку. На свято українських націоналістів прибули близько дві тисячі людей, тоді, як наші „одно-фронтів“ патріоти стягнули ледви кілька десятків.

Саме свято пройшло з великим успіхом. Широко закрона і солідно виконана програма вказувала на досвід аранжерів і їх співпрацю. Свято відкрив о. Касквів з Вунсакет і по короткій та розумній промові простівав зі своїм хором низку українських патріотичних пісень. Потім візав присутніх віддати честь прапорам і охлюмом „Слава Україні!“ Наступним бесідником був п. Н. Давискиба з Бостону. Говорив дуже річливо, вказуючи на значіння свята та на вартість організації. Брав приклад з інших націй, які вперто і солідарно боролися за волю своїх держав і ту волю „остаточно“ таки виборили.

Головним і останнім бесідником був гість з Нью Йорку, звязковий ОДВУ і ОУН, Е. Ляхович. З переконанням і щирістю він висказував здорові слова, що впоювали віру на крапці завтра. Націоналізм, говорив бесідник, є тим нектаром, що збуджує й освідомлює весь український наряд, зціплює його в одну сильну одиницю та вказує йому правильний шлях до визволення України. Кожному українцеві націоналізм додає нової охоти до боротьби та віри в остаточну перемогу. Бо український наряд це великий наряд. Він має всі фізичні дані, щоб скинути з себе чуже ярмо і стати незалежним. Потрібно йому ще духових вартостей, що їх націоналізм якраз стареться заповнити. Слухачі були зацікавлені промовою й неодна українська душа, що дотепер не знала добре, що то таке ідея націоналізму, почувши ці прості і ширі слова, привернулася до цієї ідеї.

Дальші точки програми, як лописа танцюристів, перегони української дівчини і т. п., не рійшли вдатно, весело, а притім гідно. На таких святах учасники почувують свою національну силу. Вони бачать, що їх є велике число і що всі вони звязані одною ідеєю. Вони бажали булоб, щоб таких свят улаждувати побільше, по всіх околицях, де бують українські серця. Також з матеріального боку такі свята приносять велику користь. Дохід зі згаданого свята був призначений на боеву акцію. Точний фінансовий звіт у своїм часі дасть сам комітет.

FIFTH ANNUAL CONVENTION LEAGUE OF UKRAINIAN CLUBS TROY, N. Y.

SEPT. 5th, 6th and 7th, 1936. PROGRAM

Saturday, Sept. 5, 1936. 9:00 A. M. Registration of delegates and guests. Presentation of credentials. Invocation. Opening of convention. Election of election committee. Election of chairman of convention. Election of vice-chairman of convention. Election of secretary of convention. Election of press committee.

12:30 P. M. Lunch. 2:00 P. M. Reading of minutes of last convention and executive meetings. Report of executive board. Report of boards of trustees. Reports of delegates. Unfinished old business.

9:30 P. M. Semi-formal dinner dance at Crescent Casino. Sunday, Sept. 6, 1936. 9:00 A. M. High Mass at St. Nicholas Ukrainian Church. 11:00 A. M. Short business session. 12:30 P. M. Dinner. 2:00 P. M. Fourth session. 3:30 P. M. Picnic at Lesko's Grove — sport events. 4:00 P. M. Convention picture (Evening open). Monday, Sept. 7, 1936. 9:00 A. M. Fifth session. New business continued, election of new officers and trustees for 1937. 12:30 P. M. Farewell banquet at Parish Hall. General dancing following through the evening. 2:30 P. M. First meeting of newly elected officers and trustees.

All sessions of the convention will take place at the St. Nicholas Ukrainian Parish Hall, 391 Second Street, Troy, N. Y.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР

321 E. 18th STREET, Between 1st and 2nd Avenues, NEW YORK, N. Y. Tel. GRAMERCY 5-2410. Урядові години: рано від 10 до 12, ввечір від 6 до 8, а в неділю рано від 10 до 12.

ФАРМИ В СТЕЙТ НЬО ДЖЕРЗІ

35-АКРОВА гарна ФАРМА, пра добрі віорозі, земля чорна, ліс, овочевий сад, гарний дім на 8 кімнат, дуже добре забудування, машинерія, корови, кури, безроги. Ціна \$4,500, вплата \$1,500.

5-АКРОВА гарна ФАРМА пра головній дорозі, земля чорна огорожена, овочевий сад, гарний дім на 6 кімнат, стайня і курники, всі забудування майже нові. 350 курей. Ціна \$8,750, вплата \$1,500.

10 АКРІВ при ГАЙВЕР, великий фронт, гарний будинок з РЕ-СТОРАНОМ з цілим найновішим уладженням, знамените місце на газольнові установі і для туристів, з важких причин нижче половини ціни вартості до продажу. Потрібно вплата \$1,000.

50-АКРОВА ФАРМА І ГАЗОЛІ-НОВА стайня враз з Лонг-румом при Гайвер, 8-кімнатний дім, забудування, ліс, ріка, великий овочевий сад. З важких родинних причин продається за \$3,750, потрібна вплата \$1,500. Не оминати цієї нагоди.

Огляньте повний місяць, а переконались, що це за дешевість. Маю кілька дуже добрих більших фарм загосподарених, котрі можна набути дуже дешево. Голубіться до: 204- TONNELLE FARM AGENCY, 151 Tonnelle Ave., Jersey City, N.J.

6 TUBES EMERSON \$10.95 RADIO AC & DC - 7 TUBES EMERSON \$39.95 RADIO AC & DC - EMERSON РАДІО І ФОНОГРАФ - \$59.95 комбінація, кореткі і довгі філі

Також у Сурмі є великий вибір інших радій, дорожчі й танші, які можете купити. Продаємо за готівку і на сплати. Продаємо і направляємо радія в Нью Йорку й 50 миль кругом Нью Йорку. Чесна українська обслуга. Заходіть з довірям.

SURMA BOOK & MUSIC CO. 108 AVE. A, NEW YORK. (between 6th & 7th St.)

СЛУХАЙТЕ Української Радіо-Програми СУРМИ кожної суботи в години 4-тиї пополудні зі станції W.B.N.X., 1350 Kc.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЯ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ 129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel. Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE (cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y. Tel. Ludlow 4-2555.

Ознака торговельного хисту.

— Бобку, вуйцьо хоче купити твого маленького братчика. Чи продати його? — питає мама. — Ні, мамо, каже Бобко. Липше підждім, нехай він піросте. Тоді возьмемо за нього більше.

БЛИЗНЯТА ТАРЗАНА.

(98)

В той час, як Дік і Док безуспішно випускали зі своїх луків стрілу за стрілою, малий карлик Юкунда показався значно зручнішим у цьому ділі. Він заложив стрілу на свій лук і, примірявши хвилюку, випустив її. Вирвавшись з лука, стріла рівно помчала наперед і застрягла у грудях канібала. Канібал зверещав і повалився на землю.

Нагло канібали чомусь здержалися. Станувши докруги, вони почали кричати та визивати поганими словами чотирьох в'язнів. Однак чомусь не стріляли. „Чому вони не стріляють на нас?“ — занитав Дік. „Вони хотять взяти нас живцем“, відповів Буляля. „Вони зараз пічнуть нас атакувати і хоч ми декого вбємо, однак вони нас таки візьмуть“.

Однак ця заввага чорного, хоч вона звучала грізно, не збентежила хлопців. Вони знали, що тепер час не на страх, тільки на боротьбу. Дік підняв свою спису вгору і закричав: „Пам'ятаймо всі на хоробрість Тарзана!“ Док теж вхопив свою спису, відкидаючи лук. „Я ніколи не любив лука“, він запримітив, оправдуючись.

Однак чорті теж не злякалися воєнної постави чотирьох в'язнів. З дикими окриками вони почали затіснювати докруги в'язнів залізне коло. „Ось вони зараз будуть тут“, промовив Дік. „Бувай здоров, старий приятелю“. „Бувай здоров Дік“, відповів Док і додав: „Та не дайся за ніяку ціну взяти в полон живцем“.